

Handläggare
Susanne Höglin
Telefon: 08-50829766

Till
Stadsbyggnadskontoret

Farsta 2:1 m.fl., förslag till detaljplan för område invid Farstarondellen, 2021-07612

Med anledning av stadsbyggnadskontorets remiss av rubricerat ärende vill Skönhetsrådet anföra följande.

Beslut

Skönhetsrådet avstyrker förslag till detaljplan i föreliggande form och anser att exploateringen samt gatubredderna behöver minskas, trädridån mellan Magelungsvägen och järnvägen värnas, samtidigt som gestaltningen görs lugnare med mer sammanhållna volymer.

Ärendet

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett nytt planförslag i syfte att dels omvandla Farstarondellen till en stadsgata med bostäder, dels att omdana den angränsande delen av Magelungsvägen till ett urbant stråk. Detaljplanen omfattar ca 300 bostäder i tre kvarter, LSS-boende och lokaler för centrumändamål. Rondellen ska omvandlas från trafikcirkulationsplats till stadsmiljö men med fortsatt god framkomlighet för regional trafik.

Skönhetsrådet anser att platsen är möjlig att bebygga men att förslaget behöver omarbetas med lägre exploateringsgrad, jämnare takhöjder och mer grönska. Ett av Farstas främsta karaktärsdrag, och därmed kvalitet, är bebyggelsens anpassning till topografin och dess fria placering i landskapet. Ett annat karaktärsdrag är tydliga byggnadsvolymer med antingen höga hus eller låga lameller. I planförslaget finns trappningar både inom och mellan husvolymer vilket skapar en orolig otydlighet och framstår som främmande. Den föreslagna bebyggelsen skulle vinna på att renodlas på ett sätt som ansluter bättre till den omkringliggande planstrukturen och de föreslagna högdelen i gatuhörnen bör utgå.

Vad gäller omdaning av Magelungsvägen önskar rådet att konsekvenser och helhetsverkan blir tydligare belyst till nästa skede i planprocessen. I tidigare projekt längs Magelungsvägen har angöring inte tillåtits på grund av att trafikbelastningen är dimensionerad som avlastningsled, i ett annat projekt anlades en parallellgata för angöring. I föreliggande förslag finns en tredje lösning med de angöringsfickor som borde vara en

grundförutsättning för ett urbant stråk, men som inte varit möjligt tidigare. Rådet önskar se en generell princip längs hela vägen så att miljön blir sammanhållen och begriplig. Att rondellen ska omvandlas men med fortsatt god framkomlighet för regional trafik förefaller vara något av en motsättning som inte ger de bästa förutsättningarna för den urbana miljö man vill uppnå. På Magelungsvägens norra sida är trädridån mellan trafikleden och järnvägen mycket viktig för att minska det totala trafikrummets verkan.

Cirkulationsplatser tycks anses förlegade idag när bilens utrymmen minskar och stadsplaneringen inriktar sig på andra transportslag. Samtidigt är cirkulationsplatser ofta medvetet och omsorgsfullt gestaltade - i föreliggande fall med rännar, hassel och planteringar - och fyller en viktig funktion i att fördela trafiken på ett funktionellt sätt. I stadens ytterområden fick rondeller ofta en viktig funktion som port till det nya samhället. En farhåga som rådet hyser är att den trafikkorsning som föreslås ersätta rondellen medför att den totala mängden hårdgjord yta blir större än idag med breda gator som övergår i ett spårområde. Trafikflödena måste balanseras mot stadsbyggnadsvärdena och för dem som i framtiden ska bo i den nya miljön är det viktigt med väl tilltagen grönska. Vidare behöver en mer generös platsbildning eller torg tillskapas för att det ska bli den trivsamma och urbana miljö som förslaget eftersträvar. Den lilla platsen i hörnet av kvarter C räcker inte för ett så stort nyexploaterat område. Urbanitet innebär även träd och parker och förutsättningen för ett levande urbant stråk är att det finns entréer och angöringsfickor kombinerat med platsbildningar och torg med riklig stadsgrönska.

Gällande parkeringslängorna invid Hagforsgatan menar rådet att det är en förhandlingsfråga som skulle vara väl värd att driva för att få mer utrymme, t.ex. för en generösare gård i kvarter B och/eller en samordnad parkeringslöning. Likaså skulle mötet med den småskaliga radhusmiljön vinna på att lamellen i fem våningar bearbetas eller lyfts ur förslaget. Det är värt att fundera på hur den på pappret uppritade detaljplanegränsen kommer att upplevas ur fotgängarens perspektiv med en abrupt övergång mellan hög och tät nybyggnation och glest parkeringsområde. Gränsen är en skrivbordskonstruktion som blir svår att förstå i en levd verklighet.

Rådet till skydd för Stockholms skönhet

10535 Stockholm
Telefon 08-50829766
Växel 08-50829000
susanne.hoglin@stockholm.se
stockholm.se/skonhetsradet

Rådet har under flera år påtalat parkeringsfrågan och den nuvarande situationen där varje enskild plan förväntas lösa sina egna parkeringsplatser. Istället borde frågan samordnas i betydligt högre

grad genom gemensamma mobilitetslösningar och genom att fastighetsägare områdesvis ser över och samordnar antalet platser.

Rådet till skydd för Stockholms skönhet

10535 Stockholm
Telefon 08-50829766
Växel 08-50829000
susanne.hoglin@stockholm.se
stockholm.se/skonhetsradet

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Inga Margareta,Varg	2023-08-24
Magnus Henrik Erkki,Nerlund	2023-08-24